

Utlendingsdirektoratets hørings svar - Endringer i utlendingsloven og utlendingsforskriften som følge av gjennomføringen av EUs personvernforordning i norsk rett

Vi viser til høringsbrev fra Justis og beredskapsdepartementet av 27. november 2017 med forslag til endringer i utlendingsloven og utlendingsforskriften som følge av EUs personvernforordning. Departementet ber om høringsinnspill innen 12. januar 2018.

Implementeringen av personvernforordningen på utlendingsfeltet forutsetter en nærmere regulering av utlendingsmyndighetenes behandling av personopplysninger. Utlendingsdirektoratet (UDI) er positiv til de foreslåtte endringene. Vi mener imidlertid at det kreves flere endringer i regelverket for å sikre at utlendingsmyndighetene har et tilstrekkelig rettslig behandlingsgrunnlag.

Overordnet bestemmelse om utlendingsmyndighetenes behandling av personopplysninger (forslag til § 83 a første ledd)

Utlendingsmyndighetene kan behandle personopplysninger når det er «*nødvendig for å utøve myndighet eller utføre andre oppgaver etter loven*», jf. forslaget til utlendingsloven (utl.) § 83 a første ledd. Samtidig fremgår det av forslaget til ny utlendingsforskrift (utf.) § 17-7 a første ledd bokstav n at utlendingsmyndighetene kan behandle personopplysninger for å rapportere om saksbehandlingen etter pålegg fra overordnet myndighet.

UDI kan ikke se at rapportering på saksbehandling er utøvelse av myndighet eller en oppgave vi er tillagt etter utlendingsloven. Det kan derfor stilles spørsmål ved om bokstav n i utf. § 17-7 a kan hjemles i utl. § 83 a første ledd. Vi foreslår derfor at formuleringen i § 83 a første ledd blir endret til «*(...) for å utøve offentlig myndighet eller utføre andre pålagte oppgaver*». Alternativt kan adgangen til å behandle personopplysninger for rapporteringsformål hjemles i § 83 a annet ledd, slik det er gjort for behandling av personopplysninger ved tildeling av økonomiske ytelser og søknader om assistert retur.

Anvendelse av personvernforordningen, direktivet og ny personopplysningslov på sikkerhetssaker

Saker som er nødvendige av hensyn til rikets eller alliertes sikkerhet, forholdet til fremmede makter og andre vitale nasjonale sikkerhetsinteresser (sikkerhetssaker) er ikke omfattet av personvernforordningen (jf. artikkel 2 nr. 2 bokstav a og b) eller EUs direktiv 2016/680 (jf. artikkel 2 nr.3 bokstav a og punkt 14 i fortalen). Vi viser til UDIs hørings svar til ny personopplysningslov og ber departementet vurdere om saker som behandles etter utlendingsloven kapittel 14 også bør unntas fra forordningens virkeområde og reguleres særskilt i utlendingsloven.

Utstedelse av diplomatkort og NATO-kort av Utenriksdepartementet og Forsvarsdepartementet

UDI er usikker på om begrepet «utlendingsmyndighetene» også omfatter Utenriksdepartementet når de tilmelder og utsteder diplomatkort etter utlendingsloven § 1-5 A, jf. § 1-4 og § 1-5. I tillegg jobbes det med å innføre NATO-kort til utenlandsk forsvarspersonell som skal oppholde seg i Norge. Det vil være Forsvarsdepartementet som avgjør hvem som skal få utstedt NATO-kort.

Dersom disse departementene ikke kan anses som utlendingsmyndighet når de utfører disse oppgavene, bør deres behandling av personopplysninger til disse formålene reguleres særskilt.

Adgang til å benytte automatiserte avgjørelser uten samtykke fra den registrerte

Moderniseringsprogrammet i UDI er i gang med å utvikle løsninger for automatisert saksbehandling på mottaksfeltet. Både tildeling av mottaksplass og utbetaling av basisytelser skal etter hvert skje gjennom bruk av automatiserte avgjørelser.

Den registrerte har i henhold til personvernforordningen artikkel 22 rett til ikke å være gjenstand for automatiserte avgjørelser dersom den har rettsvirkning for eller i betydelig grad påvirker vedkommende. Det fremgår videre av fortalen punkt 71 at slike avgjørelser er tillatt dersom medlemsstatenes nasjonale rett uttrykkelig gir adgang til det eller dersom den registrerte har gitt sitt uttrykkelige samtykke.

Tildeling av mottaksplass og utbetaling av økonomiske ytelser til beboere i mottak er prosesser som må skje raskt og effektivt, særlig i perioder med høye ankomster. Det er derfor svært uheldig dersom personer gis rett til å kreve manuell behandling i slike saker. Adgangen til å benytte automatiserte avgjørelser uten samtykke begrenser den registrertes rettigheter etter personvernforordningen og må hjemles i lov, jf. forordningen artikkel 22 nr. 2 bokstav b.

Fortalen punkt 71 avsluttes med setningen «Nevnte tiltak bør ikke gjelde barn» uten at det fremgår tydelig hva det siktes til. Det er derfor uklart om adgangen til å benytte automatiserte avgjørelser i sin helhet ikke bør gjelde for barn eller om de tiltakene for å sikre nødvendige garantier som det gis eksempler på i forutgående setning ikke bør gjelde for barn. UDI mener imidlertid at også barn bør være gjenstand for automatiserte avgjørelser på mottaksfeltet.

Vi mener at de foreslåtte lovendringene ikke gir tilstrekkelig hjemmel for bruk av automatiserte avgjørelser uten den registrertes samtykke. UDI ber derfor om at det tydeliggjøres i utlendingsregelverket at tildeling av botilbud og utbetaling av økonomiske ytelser kan skje ved bruk av automatiserte avgjørelser, også overfor barn. Vi foreslår at det fremgår eksplisitt av utl. § 83 a tredje ledd at Kongen kan gi nærmere regler i forskrift om bruken av automatiserte avgjørelser, og at slike regler gis i en egen forskriftsbestemmelse.

Innspill til formålsbestemmelsen (forslag til ny utf. § 17-7a første ledd)

Utstedelse av grenseboerbevis etter utlendingsforskriften § 3-1a er ikke omtalt i formålsbestemmelsen. I tillegg benyttes begrepet «oppholdsdokument» først og fremst for registrerings- og oppholdsbevis etter EØS-regelverket, mens tredjelandsborgere får utstedt oppholdskort. Første ledd bokstav e) bør derfor endres til:

e) utstede oppholdskort og andre oppholdsdokumenter, reisebevis, visum og grenseboerbevis

Viderebehandling av personopplysninger til nye formål (forslag til ny utf. § 17-7 a annet ledd)

UDI er enig i at det er hensiktsmessig å regulere utlendingsmyndighetenes adgang til å viderebehandle personopplysninger fra tidligere saksbehandling i behandlingen av nye saker. Vi mener imidlertid at forslaget til ny utf. § 17-7 a annet ledd er uklar og at det er vanskelig å forstå at leddet regulerer adgangen til viderebehandling av personopplysninger til nye formål.

I tillegg mener vi at begrepet «nær sammenheng» kan tyde på at personene må ha et nært forhold til hverandre. Dette vil ikke alltid være tilfellet. For eksempel kan det være relevant å undersøke flere saker der personer har fått tillatelse på grunn av arbeid hos én bestemt arbeidsgiver. I slike saker vil personene ikke ha et nært forhold til hverandre og det kan derfor stilles spørsmål om sakene har nær sammenheng. Vi foreslår derfor at begrepet «nær sammenheng» erstattes med «saklig sammenheng».

Ordlyden i § 17-7 a annet ledd bør omformuleres, for eksempel slik:

«Utlendingsmyndighetene kan også viderebehandle personopplysninger fra tidligere saksbehandling for å utøve offentlig myndighet og utføre oppgaver etter første ledd. Viderebehandling av personopplysninger fra én persons utlendingssak i en annen persons utlendingssak kan bare skje hvis sakene har saklig sammenheng.»

Adgang til å behandle personopplysninger ved utøvelsen av omsorgsansvaret for enslige mindreårige asylsøkere mellom 15 og 18 år i mottak

UDI skal gi omsorg til enslige mindreårige asylsøkere (EMA) mellom 15 og 18 år som bor i mottak. Behandlingen av personopplysninger ved utøvelsen av omsorgsansvaret krever en nærmere hjemmel i lov, jf. forordningen artikkel 6 nr. 3 og artikkel 9 nr. 2 bokstav b (sosiale rettigheter) eller artikkel 9 nr. 2 bokstav g (viktige samfunnsinteresser). Vi ber derfor om følgende endringer i utlendingsloven og –forskriften:

Utlendingsloven § 83 a annet ledd

«Utlendingsmyndighetene kan behandle opplysninger som nevnt i første ledd når det er nødvendig for tildeling av økonomiske ytelser til beboere i asylmottak, for å gi omsorg til enslige mindreårige asylsøkere i asylmottak eller for å behandle søknad om assistert retur.»

Utlendingsforskriften § 17-7 a ny bokstav g

«g) gi omsorg til enslige mindreårige asylsøkere i mottak»

Foreslått bokstav g til m blir bokstav h til n.

Nærmere regulering av mottaksfeltet i forskrift

UDI mener at det er behov for en nærmere regulering i utlendingsforskriften av mottaksfeltet (innkvartering, omsorgsansvaret og tildeling av økonomiske ytelser) og av assistert retur. Grunnen til dette er at reglene for behandling av personopplysninger skal være transparente, tydelige og presise, og at anvendelsen skal være forutsigbar for de registrerte, jf. punkt 41 i fortalen som omhandler artikkel 6 nr. 3. Det kan i dag stilles spørsmål ved om utlendingsmyndighetenes behandling av personopplysninger på mottaksfeltet og ved assistert retur er tydelig nok og forutsigbar for de registrerte.

I utlendingssaker for øvrig fremgår vilkårene for blant annet når tillatelse kan eller skal gis eksplisitt av utlendingsloven og tilhørende forskrift. Vilkårene setter også rammene for behandlingen av personopplysninger til disse formålene. Hvilke personopplysninger som er nødvendige å behandle vil for eksempel være avhengig av hvilke vilkår som stilles i den konkrete utlendingssaken. Dette er imidlertid ikke tilfelle for behandlingen av personopplysninger på mottaksfeltet og ved assistert retur. Det er følgelig ikke like tydelig og tilgjengelig for den registrerte hvilke personopplysninger som er nødvendige for å tildele mottaksplass, utøve omsorgsansvar, utbetale økonomiske ytelser eller avgjøre søknader om assistert retur.

Nærmere forskriftsbestemmelser på disse områdene bør utarbeides så raskt som mulig, og UDI kan bistå i dette arbeidet.

I tillegg bør UDIs omsorgsansvar for enslige mindreårige mellom 15 og 18 år som bor i asylmottak lovfestes, mens innholdet og utøvelsen av omsorgsansvaret kan reguleres nærmere i forskriften. Vi foreslår derfor at følgende formulering inntas i nytt annet ledd i utlendingsloven § 95:

«Utlendingsdirektoratet har omsorgen for enslige, mindreårige asylsøkere mellom 15 og 18 år som bor i mottak.»

Behandlingsansvarlig (forslag til ny utf. § 17-7b)

Departementet foreslår at de ulike etatene i utlendingsforvaltningen hver for seg er behandlingsansvarlig for behandlingen av personopplysninger knyttet til de oppgaver som etaten er pålagt. UDI er i tillegg behandlingsansvarlig for sentrale registre over personer og opplysninger som omfattes av utlendingsloven § 83 a annet ledd.

UDI støtter dette forslaget. Vi eier og drifter utlendingsmyndighetenes sentrale personregister, kalt Utlendingsdatabasen (UDB), allerede i dag. Vi har i den forbindelse blant annet ansvar for å sikre personopplysninger og ivareta informasjonssikkerheten i registeret.

Selv om alle de ulike etatene i utlendingsforvaltningen behandler personopplysninger fra registeret og er ansvarlig for behandlingen av disse, bør behandlingsansvaret for selve registeret kun legges til én etat. Grunnen til dette er at vi ikke kan se at vilkårene i artikkel 26 nr.1 er oppfylt når flere etater behandler ulike opplysningstyper til ulike formål. Det er for eksempel kun UDI som behandler opplysninger for tildeling av mottaksplass og økonomiske ytelser til beboere i mottak. Politiet på sin side vil aldri behandle personopplysninger for å avgjøre en klage i en utlendingssak, mens UDI og UNE aldri vil gjennomføre alminnelig utlendingskontroll. Etatenes behandling av personopplysninger i registeret er ikke den samme, og formålene og midlene for behandlingen av personopplysninger kan således ikke fastsettes i fellesskap av etatene i utlendingsforvaltningen. Et felles behandlingsansvar vil også være vanskelig å håndtere i praksis. For eksempel forutsetter det at alle etatene i utlendingsforvaltningen må bli enige om informasjonssikkerhetsnivået i registeret, samt finansiering av drift og utvikling. Det kan også føre til ansvarspulverisering og –fraskrivelse dersom mange etater skal ha et felles behandlingsansvar for registeret.

Utlendingsmyndighetenes sentrale registre kan på en måte sammenlignes med Folkeregisteret. Mange offentlige og private aktører behandler opplysninger fra folkeregisteret, men behandlingsansvaret for registeret er likevel kun lagt til Skattedirektoratet. Offentlige myndigheter og private aktører vil ha et selvstendig ansvar for sin behandling av folkeregisteropplysninger. Skattedirektoratet har følgelig ikke ansvar for

eventuelle ulovlige behandlinger av folkeregisteropplysninger hos andre offentlige myndigheter eller private aktører.

Politiets behandling av personopplysninger i utlendingssaker

Politiets og påtalemyndighetenes behandling av personopplysninger ved forebygging, etterforskning og straffeforfølgning av straffbare forhold eller iverksetting av strafferettslige sanksjoner er regulert av politiregisterloven og –forskriften som gjennomfører EUs personvern direktiv for politi og påtalemyndighet (direktiv (EU) 2016/680). Politiregisterloven med tilhørende forskrift gjelder imidlertid ikke for politiets forvaltningsvirksomhet, jf. politiregisterloven § 3 første ledd nr. 2. Behandling av personopplysninger ved politiets forvaltningsvirksomhet er regulert av personopplysningsloven og personvernforordningen.

Vi opplever at det ikke er tydelig når politiet opptrer som politimyndighet og når de opptrer som utlendingsmyndighet i tilknytning til en utlendingssak. For eksempel har Politiets utlendingsenhet (PU) gitt uttrykk for at de ikke er bundet av personopplysningsloven siden deres saksbehandlingssystem og register (UTSYS) er regulert i politiregisterforskriften kapittel 56. Det er imidlertid utlendingsloven og –forskriften som pålegger politiet bestemte oppgaver på utlendingsfeltet, og UDI mener at de fleste oppgavene på utlendingsfeltet må anses som forvaltningsvirksomhet.

Skillet mellom politimyndighet og utlendingsmyndighet er svært viktig i praksis, da det har betydning for informasjonsdelingen innad i utlendingsforvaltningen. Vi viser i den forbindelse til UDIs brev til departementet av 12. oktober 2017 om forbedringstiltak i ankomstfasen i asylsaker (vår ref. 17/04097-1). Dette skillet har også betydning for de registrertes rettigheter. Politimyndighetene har for eksempel en videre adgang til å gjøre unntak fra de registrertes rettigheter, for eksempel fra innsynsretten. Denne problemstillingen kommer på spissen når politiet behandler personopplysninger i utlendingsmyndighetenes registre. UDI opplever at Politiets utlendingsenhet oppretter og registrerer saksdokumenter i Utlendingsdatabasen (UDB) som de anser som rene politiinterne dokumenter. UDI er behandlingsansvarlig for UDB og har etter anmodning fra de registrerte plikt til å utlevere en kopi av personopplysninger som er registrert i UDB.

UDI mener det er et behov for å tydeliggjøre hvilke oppgaver Politiet gjør som utlendingsmyndighet slik at det blir et tydeligere skille mellom når politiet opptrer med politimyndighet og når de er utlendingsmyndighet.

Utlevering av personopplysninger fra utlendingsmyndighetene til andre

UDI utleverer personopplysninger til både andre offentlige etater og til private. For eksempel opplyser vi til mulige arbeidsgivere eller oppdragsgivere etter anmodning om en navngitt person har oppholdstillatelse og rett til å ta arbeid i Norge. I tillegg utleverer vi opplysninger om personer på asylmottak, herunder opplysninger om deres oppholdssted og eventuelle tilretteleggingsbehov, til reiseoperatører som skal transportere personene til asylintervju, skole, lege eller til et annet mottak. UDI benytter også ulike tjenesteytere under saksbehandlingen og formidler i den forbindelse nødvendige personopplysninger til disse. For eksempel gir vi personopplysninger til leverandør av informasjon til nyankomne asylsøkere og leverandør av returprogram.

Utlevering av personopplysninger krever et rettslig grunnlag etter gjeldende personopplysningslov § 11 første ledd bokstav a, jf. §§ 8 og 9 og etter personvernforordningen artikkel 5 nr. 1 bokstav a, jf. artikkel 6 og 9. Samtykke er ikke egnet som behandlingsgrunnlag ved utøvelse av offentlig myndighet, og utlendingsmyndighetenes adgang til å utlevere opplysninger under saksbehandlingen til andre bør derfor hjemles i regelverket.

Utlevering av opplysninger til UNHCR og andre Schengen-land er hjemlet i utlendingsloven § 98. Det finnes imidlertid ingen særskilt hjemmel for utlevering av opplysninger til andre internasjonale organisasjoner eller interesseorganisasjoner som bistår utlendingsmyndighetene i saksbehandlingen, slik som IOM eller NOAS. UDIs utlevering av personopplysninger til reiseoperatører eller andre private tjenesteytere er heller ikke hjemlet i regelverket. Vi gjør videre oppmerksom på at det også kan være nødvendig å utlevere sensitive personopplysninger til reiseoperatører eller IOM (f.eks. helseopplysninger på grunn av tilretteleggingsbehov).

Det er viktig at UDI har tilstrekkelige hjemler til å utlevere personopplysninger, herunder også sensitive personopplysninger, til andre aktører når dette er nødvendig for utføre pålagte oppgaver. Vi ber derfor om at utleveringen til andre reguleres i en egen forskriftsbestemmelse. En slik bestemmelse kan for eksempel lyde:

«§ 17-7c Utlevering av personopplysninger til andre

Hvis det er nødvendig for offentlig myndighetsutøvelse eller utførelsen av pålagte oppgaver kan utlendingsmyndighetene uten hinder av taushetsplikt utlevere opplysninger om utlendingen til internasjonale organisasjoner, interesseorganisasjoner, andre offentlige organer og private.

I den utstrekning Norge er forpliktet til det som deltaker i Schengen-samarbeidet, jf. § 9 annet ledd, og Dublin-samarbeidet, jf. § 32 fjerde ledd, kan utlendingsmyndighetene uten hinder av taushetsplikt oversende opplysninger om utlendingen til myndighetene i land som deltar i samarbeidet.

Utlendingsmyndighetene kan utlevere opplysninger om hvorvidt en navngitt og identifiserbar utlending har oppholdstillatelse og om utlendingen har adgang til å ta arbeid i Norge til private eller andre offentlige organer som har en berettiget interesse.

For øvrig kan utlendingsmyndighetene utlevere personopplysninger, uten hinder av taushetsplikt, til private og andre offentlige organer når utleveringsadgangen følger av lov eller forskrift.»

Særlige utfordringer knyttet til den registrertes rettigheter på utlendingsfeltet

Dersom den registrerte anmoder om innsyn elektronisk skal informasjonen gis i en vanlig elektronisk form med mindre den registrerte ber om noe annet, jf. artikkel 15 nr. 3. UDI vil utarbeide nettskjema som de registrerte skal benytte for å anmode om innsyn. På denne måten vil vi kunne sikre at vi mottar tilstrekkelig informasjon om den registrerte slik at vi kan behandle anmodningen om innsyn og utlevere personopplysningene. Det er imidlertid utfordrende å etterkomme forordningens krav om at informasjonen skal gis i en vanlig elektronisk form. Mange personopplysninger i utlendings- og statsborgersaker er sensitive og/eller taushetsbelagte og må sikres på en tilstrekkelig måte. UDI kan følgelig ikke sende kopi av personopplysninger til den registrerte med vanlig epost. Mange registrerte i utlendingssaker har heller ikke eID eller adgang til å registrere seg i Difis kontakt- og reservasjonsregisteret som ligger til grunn for bruk av digital postkasse. UDI synes det er uklart om vi kan sende informasjonen manuelt via brev når den registrerte ikke er eBruker. Vi ber departementet vurdere om en slik praksis krever nærmere regulering i utlendingsregelverket.

Det er også uklart om retten til innsyn etter personvernforordningen vil gi den registrerte flere rettigheter enn bestemmelsene om partsinnsyn i forvaltningsloven. Unntak fra innsyn i organinterne dokumenter i gjeldende personopplysningslov § 23 første ledd bokstav e er ikke foreslått videreført i utkastet til ny personopplysningslov. Dette innebærer at den registrerte også kan få utlevert personopplysninger i organinterne dokumenter. UDI synes en slik utvidelse av innsynsretten er utfordrende, da organinterne dokumenter i utlendingssaker ofte inneholder konkrete vurderinger i enkeltsaken som kan avsløre relevante kontroll- og reguleringstiltak eller momenter for risikostyring i saksbehandlingen. Vi gjør videre oppmerksom på at utlendingsloven gjør flere unntak fra forvaltningslovens regler, blant annet gis overføringsflyktninger ikke partsinnsyn i dokumenter som er utarbeidet før innreise (innreisetillatelse), jf. utlendingsloven § 35 fjerde ledd.

Personvernforordningen gjelder etter ordlyden i artikkel 2 nr. 2 bokstav a kun på EU-rettens saklige virkeområde. For Norges del vil det ved

innlemmelse av forordningen i EØS-avtalen bli søkt presisert i tilpasningsteksten at forordningen ikke får anvendelse på behandling som faller utenfor EØS-retten, jf. høringsnotat om ny personopplysningslov. Med unntak av Visumforordningen og Dublinforordningen er EU-retten, som regulerer behandling av utlendingssaker om tredjelandborgere og statsborgersaker, ikke en del av EØS-retten og får ikke anvendelse i Norge. Norske myndigheter står dermed fritt til å regulere nasjonalt utlendingens rett til innsyn i slike saker. Vi mener det bør være adgang til å nekte de registrerte innsyn i organinterne dokumenter på lik linje som de kan nektes partsinnsyn i slike dokumenter.

Fjerning av begrepet samtykke fra utlendingsloven § 103

Politiet har i visse sammenhenger adgang til å foreta undersøkelser av utlendingens person, bolig mv., jf. utl. § 103. Uten skriftlig samtykke fra utlendingen kan politiet foreta slike undersøkelser med tvang etter beslutning fra retten, jf. utlendingsloven § 103 tredje ledd.

Det kan imidlertid stilles spørsmål ved om det er hensiktsmessig å bruke begrepet «samtykke» i denne sammenhengen. Samtykket er ikke egnet som behandlingsgrunnlag ved utøvelse av offentlig myndighet, jf. fortalen punkt 43. Behandlingen av personopplysningene i forbindelse med slike undersøkelser må følgelig skje med hjemmel i lov, også der utlendingen samtykker til undersøkelsene.

For å unngå misforståelse bør § 103 tredje ledd endres, for eksempel til:

«Når utlendingen motsetter seg, kan undersøkelser som nevnt i første ledd bare foretas etter beslutning fra retten. Er det fare ved opphold, kan beslutningen treffes av politimesteren eller den politimesteren gir fullmakt. Beslutningen skal så vidt mulig være skriftlig og opplyse om hva saken gjelder, formålet med undersøkelsen og hva undersøkelsen omfatter. En muntlig beslutning skal snarest mulig nedtegnes. Før undersøkelsen foretas, skal beslutningen så vidt mulig leses opp eller forevises utlendingen. Foreligger det ingen skriftlig beslutning, skal det så vidt mulig muntlig opplyses hva saken gjelder og formålet med undersøkelsen.»

Økonomiske og administrative konsekvenser

Implementeringen av personvernforordningen bidrar til større bevissthet om personvernrettigheter hos de registrerte. UDI forventer derfor at flere etter mai 2018 vil kreve innsyn i personopplysninger som er registrert hos utlendingsmyndighetene. Vi viser i den forbindelse til politiets erfaringer etter innføring av politiregisterloven.

Vi ser også at utvidelsen av retten til innsyn vil kreve tekniske endringer som vil medføre betydelige økonomiske konsekvenser for UDI. Vi må blant annet legge til rette for elektronisk autentisering og sikker elektronisk kommunikasjon med den registrerte. Det er ulike måter å løse denne

utfordringen på, og UDI vil søke å finne en løsning som er både effektiv og sikker. Dette vil imidlertid kunne medføre utgifter som er større enn det som kan dekkes innenfor gjeldende budsjetttrammer, og vil kreve særskilte midler.

Vi antar også at kravene til innebygd personvern og personvern som standardinnstilling vil føre til økte utviklingskostnader i fremtiden.

Med hilsen

Frode Forfang
direktør

Stephan Mo
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk i Utlendingsdirektoratet og har derfor ingen signatur.

Brevet sendes kun elektronisk.